

Podplukovník gšt. býv. ruské armády Nikolaj N. Tilly:

Útočný vůz jezdeckva.

„Útočný duch, způsobilost k manévru a dostatek palebných útočných prostředků jsou podmínkou úspěchu soudobého jezdeckva...“

„Jezdeckvo je silné svým chokem a sečnou zbraní v útoku...“ psalo se v starých učebnicích taktiky, a tato zásada byla zákonem minulého století.

Vývoj automatických a rychlopalných zbraní zesílil obrannou způsobilost dávných objektů útoků jezdeckva — pěchoty do té míry, že dnes skoro úplně vylučuje přímý útok jezdeckva koňmo i na nejmenší oddíly pěchoty.

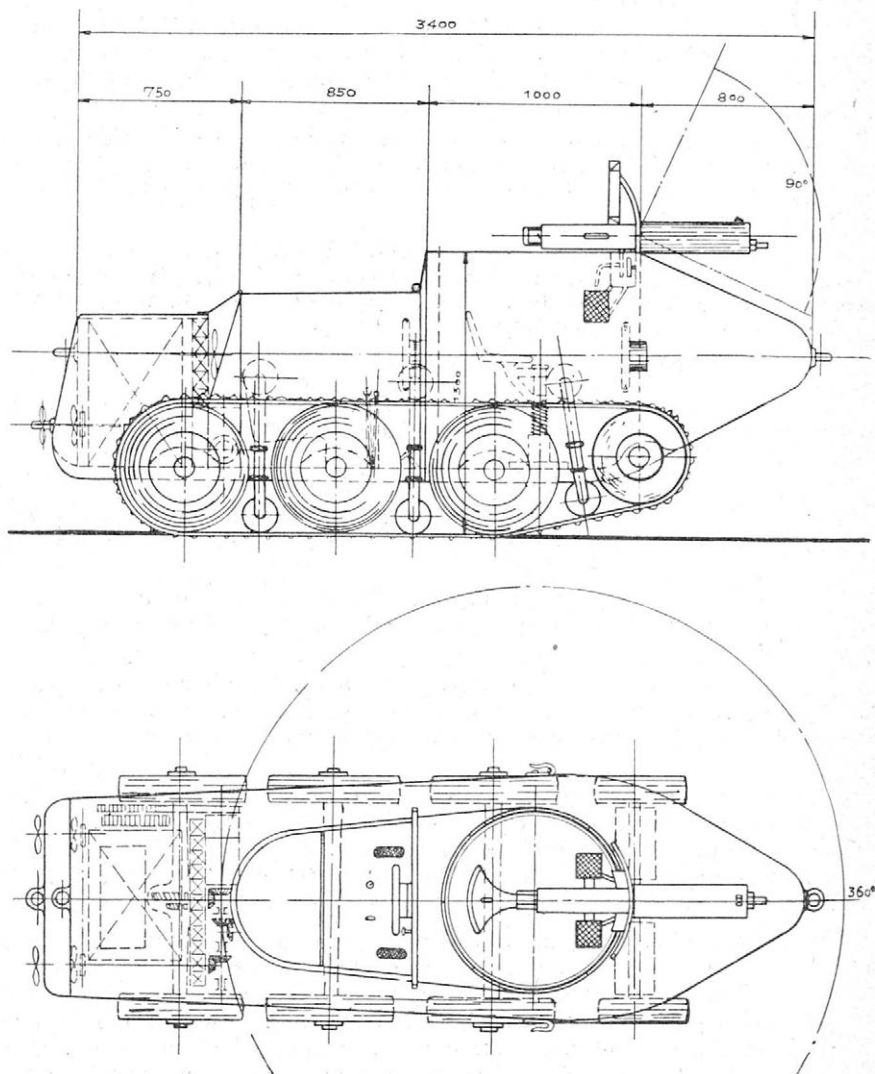
Soudobé jezdeckvo musí dnes mít nejen dostatečné palebné prostředky k vyvinutí nejintenzivnější palby v čas potřeby, ale i prostředky k umlčování palby nepřitele, které by doprovázely jezdeckvo v útoku za všech okolností krok za krokem a ničením palebných prostředků nepřitele usnadnily se zdarem a nejmenšími ztrátami provedení uložených úkolů.

Palebnými prostředky dnešního jezdeckva je dělostřelectvo, kulomety, které podporují akce jezdeckva ze svých palebných postavení a jsou skoro dostatečné v obranném pěším boji jezdeckva. Při útoku jezdeckva podporují je svou palbou, pokud cíl útoku může být dobře pozorován. Jakmile se naše jezdeckvo přiblíží k cíli útoku, takže jím bude zakryt dělostřeleckým a kulometným pozorovatelům, palba našich střelejších jednotek ohrožující vlastní vojska musí být zastavena a dělostřelectvo i těžké kulomety jsou přinuceny měnit svá palebná postavení.

Ale právě nyní nastává nejrozhodnější okamžik boje, kdy jezdeckvo potřebuje nejvydatnější podpory svých palebných prostředků k vnesení zmatku do řad nepřitele, k umlčení jeho palby a k zničení nepřátelských

odporů. Od dělostřelectva a kulometů, měnicích svá postavení, není v tomto rozhodujícím okamžiku palbě podpory. Soudobé jezdecktvo má sice doprovodné zbraně, jako tanky a obrněná auta, ale tanky pro svou nedosta-

Útočný vůz jezdecktva.
(Schematický nákres.)

tečnou pohyblivost nejsou s to doprovázet jezdecktvo při široce založených manévrech v každém terénu a obrněná auta jsou bezmocná mimo cesty v terénu. Kromě toho většina obrněných aut je tak nedokonale technicky řešena a je tak nesnadno ovladatelná, že ve většině případů ani zdaleka nesplní své poslání — podporu jezdecktva v útoku.

K zdárnému vykonávání uložených útočných úkolů potřebuje jezdeckvo zbraň, která by je ve všech akcích doprovázela krok za krokem svou průbojností, způsobilostí k rozsáhlému ovládnutí terénu i svou schopností k překonávání vodních toků, jakož i svými palebnými prostředky mu zajistila vítězství bez zbytečných ztrát.

Takovou zbraní může být jen lehký útočný vůz, který bude s to pohybovat se na silnicích rychlostí do 60 km/hod., terénem rychlostí 24—30 km/hod., t. j. 6.6—8.3 m/sec., a překonávat značné vodní překážky rychlostí 16—18 km/hod. (4.4—5.00 m/sec.). Byl by to osmikolový vůz s dostatečně silným motorem, umístěným na zadní nápravě, který by měl tři rychlosti vpřed a jednu zpět, se zařízením pro pohyb na vodě.

Nepropustná karoserie aerodynamického tvaru tohoto vozu by byla dvoustěnná, každá stěna z ocelového, 1 mm silného plechu, prostor mezi stěnami karoserie 100—200 mm by byl vyplněn speciální náplní (umělý korek a p.), která by každý otvor způsobený střelou, malými střepinami granátu nebo šrapnelu hned uzavřela a tím zamezila přístup vody do vnitřku vozu. Mimo to složení náplně by značně omezilo průbojnost obyčejné střely puškové a malých střepin dělostřeleckých nábojů.

Pomocí dvojnásobného systému ozubených kol převáděl by se pohyb z rychlostní skříně od prvního systému na zadní nápravu i pomocí druhého — na vrtuli — vodní propellery. Pohyb vozu schůdnými silnicemi a terénem by se dál jen na čtyřech kolech vozu, na dvou zadních na dvou předních, dvě nosná střední kola by byla vypjata. Řízení vozu na silnicích a na tvrdém terénu by se dalo jako u obyčejných vozů.

Při vstupu vozu na měkký a neschůdný terén by byla zapjata všechna nosná kola konstrukce a pohyb by se dál tak, jak to vidíme u osmikolových traktorů americké armády.

Dvě přední visutá kola umožní překonávání překážek vysokých 80 až 100 cm a stejně širokých příkopů jak bez namontovaných pásů, tak i s nimi.

Tento systém nepotřebuje pro pohyb terénem montování pásů na kola, ačkoli ho nevylučuje. Četné nedostatky pásů často vyřadí útočící pohyblivé jednotky z bojů v nejnnutnější okamžik, a mimo to navlékání a sundávání pásů vyžaduje vždy dosti mnoho času, což není vždy možné při rychlých akcích jezdeckva.

Vůz v terénu při namontovaných všech kolech by se řídil dvojitým brzdovým systémem, který by ovládal kola každé strany samostatně.

Ve vodě by kola zadních náprav byla vypjata a pohyb by se dál jen dvěma vrtulemi, které při pohybu vozu v terénu jsou schráněny ve vlastních hnízdech. Ve vodě by se řídil vůz pomocí předních kol. Při dotyku dna by byla kola zadních náprav zapjata a vůz by se pohyboval dál na všech kolech nebo jen na dvou kolech zadních a dvou předních.

Podobná konstrukce by zajistila pohyb a ovládnutí terénu i vodních toků v plné míře a byla by nápomocna jezdeckvu za všech okolností.

Posádka vozu, dva muži: střelec, který by byl umístěn ve věži na předku vozu a řidič v oddělení za střelcem.

Střelec, jsa spojen s řidičem telefonem a ukazovacím telegrafem, má mimo to ve věži umístěno zařízení k řízení vozu a stroje, umožňující mu v nutných případech samostatné řízení vozu. Ve věži střelce (3 mm

ocelový plech), na vrchním jejím okraji jest upevněna kolejnice s maticí. V hnízdě matice, volně se pohybující po kolejnici na 360°, zamontuje se těžký kulomet, r. 7.9 nebo 12.7 mm se štítkem 6—8 mm silným a dvěma krabicemi na nábojový pás. Tento systém umožňuje střelbu horizontální 360°, vertikální 90°.

Kromě těžkého kulometu může být umístěno ve věži střelce a v oddělení řidiče po jednom lehkém kulometu s dostatečnou zásobou střeliva.

Ve věži vpředu v trupu karoserie bude umístěn zásobník na střelivo — 4.000 nábojů — 7.92 mm, nebo 2.000 nábojů — 12.7 mm.

Střelec a řidič jsou chráněni proti střelám nepřítele za prvé dvojitým ocelovým 1mm plechem aerodynamické karoserie, náplní stěn a pak 3mm ocelovým pláštěm věže a oddělení řidiče.

V boji má střelec chráněnu hlavu a horní část trupu přilbou a štítem kulometu. Věž a oddělení pro řidiče nemají příklopu: jednak proto, že příklop je vůbec problematickou ochranou posádky proti střelám z nepřátelských letounů nebo šrapnelů, jednak proto, že ve voze, jehož určením je rychlá akce ve spolupráci s jezdecktvem, příklop omezuje činnost posádky a působí, jak víme z praxe, pocit pohřbených v ocelové krabici.

Řízení vozu v boji, jakož i střelba by se dala pomocí periskopů, umístěných u střelce na štítě kulometu kolmo a u řidiče dva boční vodorovné periskopy nad rozvodovou deskou za věží.

K vozu může být připevněn vlečňák typu „Tobogan“ s dvěma muži, s těžkým kulometem a se zásobou 2000 nábojů. Vlečňák se pohybuje po silnici na kolech, v terénu na lyžích, vodní překážky může překonávat ve vleku motorové lodi nebo útočného vozu při dodatečném zařízení plovákových samočinných komor (systém M).

Na základě válečných a poválečných zkušeností (boje v Maroku, jižní americké války) by byla taktickou jednotkou oněch útočných vozů četa o třech vozidlech. Čety s větším počtem vozů lze těžko řídit, s menším jsou příliš slabé.

Tyto čtyři budou také s to provádět samostatné akce, spojené s úkoly jezdeckta, a to: 1. ovládnutí důležitých prostorů, 2. průzkum, 3. zajištění oddílů jezdeckta, 4. akce v týlu a na křídlech nepřítele, 5. pronásledování jeho ustupujících oddílů a 6. kryt ústupu jezdeckta.

Nutno pamatovat na to, že několik čet útočných vozů je s to ovládnout cíl anebo prostor svou palbou spojenou s útokem, ale udržet je po delší dobu nemohou; proto jejich akce musí být v zápětí podporovány jezdecktvem, cyklisty nebo dovezenou pěchotou.

Taktická i strategická pohyblivost těchto vozů bude téměř neomezená — závisela by jen na množství potřebných pohonných látek a záložních součástí. Tato vlastnost umožní velitelství vržení čet lehkých útočných vozů v potřebný okamžik na nejnужnější úsek fronty, k zajištění potřebné posily a zvýšení útočných prostředků ohroženého úseku, což bylo, jest a bude vždy podmínkou zdaru v boji.

Mimo to způsobilost útočných vozů samostatně překonávat i velké vzdálenosti v každém terénu a přemáhat i značné vodní překážky vylučuje choulostivou otázku převozu doprovodných zbraní nákladními vozy nebo parníky (pramicemi, pontony).

Zavedením čet podobných lehkých útočných vozů u jezdeckta přestane vůbec potřeba tanků a obrněných aut.

Po stránce finanční nedosáhne jeden útočný vůz ani pětiny tanku, jehož největším a nejudatnějším nepřítelem se stane rychle se pohybující a hbitá četa, složená z tří lehkých útočných vozů.

Po stránce výrobní lze tento vůz snadno vyráběti v domácím průmyslu.

Po stránce morální má onen vůz značné přednosti před pomalým tankem a obrněným autem. — Posádku před ztrátami neuchrání ani nejsilnější brnění, neboť, jak nás válečné dějiny poučují, v zápalu štítu a střely vždy zvítězí střela. Jen rychlost pohybu a hbitost ochrání vůz a posádku před ztrátami. Proto lehký, rychlý útočný vůz dodá posádce pocit bezpečnosti, což bude mít za následek i její větší a lepší bojový výkon, který umožní našemu jezdecktvu se zdarem a s nejmenšími ztrátami splnit všechny úkoly, které jsou mu svěřeny.

Štábní kapitán děl. Vsevolod Milodanovič:

Práce jezdecké hlídky v Avgustovském lese.

(Podle „Taktiky v příkladech“ A. N. Suvorova, Moskva, 1926, příklad 87.)

Avgustovský prales se rozprostírá v trojúhelníku mezi Avgustovem, Sejny a Sopockinem, při čemž jeho výběžky daleko přecházejí strany tohoto přibližně určeného trojúhelníka. Přetíná ho jen jedna silnice Avgustov—Sejny a kanál, vedoucí v jeho věčném stínu. Spleť drobných cest a stezek brázdí les všemi směry, tvoříc pravý labyrint, ztrácející se v jeho hloubce. Leckde na nepatrných mýtinách se krčí bídné, zastrčené osady smolařů, hlavně podél kanálu.

V září 1914 měli Němci v svých rukou Avgustov, Sejny a část lesa severně od kanálu. Rusové vedli ofensivu směrem na Avgustov. 23. září měla být vyslána od 1. jezdecké divise ze Sopockina přezvědňá eskadrona s úkolem provést průzkum lesa mezi zdymadlem Tarták a vesnicí Černý Brod, zároveň bránit nepřátelským přezvědům a pokusům jeho drobných částí o přechod přes kanál, neničit však mosty, pokud ještě existují.

Tato úloha připadla 6. eskadroně 1. dragounského Moskevského pluku, která vyjela téhož dne v 18 hodin z Pesčanů v okolí Sopockina do Mikašovky a po 18 km pochodu, jakmile se setmělo, zastavila se na nocleh v lese u zdymadla Tarták. Noc minula klidně. Jen koně byli plašeni neumlkávajícím vytím vlků, toulajících se kolem. Spát nebylo téměř možno, protože byla mrazivá noc. Před svítáním nezbylo nic jiného, než zapálit v jamách ohně, aby se zkrhklí lidé aspoň trochu ohřáli. Asi v 6 hodin jela eskadrona do Mikašovky.

Tato nepatrná vesnička s rozházenými dvory byla, jak se zjistilo, zpola zničena požárem. Most přes kanál byl rovněž polozbořen, mohl být však opraven vlastními prostředky do té míry, aby jezdci ho mohli použít jednotlivě s koněm na ruce. Odtud kolem 8 hodin byly vyslány tři hlídky: dvě na sever, za kanál a třetí na západ. Tato hlídka se skládala z 20 dragounů pod velením npor. Arendta. Černý Brod podle zpráv od obyvatelstva byl obsazen nepřítelem.

Štěrkaná polní cesta Mikašovka—Gorčica se vzdaluje od kanálu u jezera Mikašovo asi o 1 km; tato okolnost donutila velitele hlídky vy-